

9

FRANCESC i la CASA DE TOTS Carta «Laudato Si'» — «Lloat sigueu»—

17 Cal que L'ECOLOGIA sigui concebuda com a ECOLOGIA INTEGRAL

Francesc ens invita a sentir-nos cridats a col·laborar en la creació d'una comunitat universal en la qual hem de jugar un paper especial. «Les criatures d'aquest món no poden ser considerades un bé sense amo: "Totes són teves, Senyor, que estimes la vida" (Saviesa 11, 26). Aquest principi genera la convicció que, havent estat creats pel mateix Pare, tots els éssers de l'univers estem units per llaços invisibles i conformem una mena de **família universal**, una sublim comunitat que ens mou a un respecte sagrat, afectuós i humil. Recordo que Déu ens ha unit tan estretament al món que ens envolta que sofrem la desertificació del sòl com si fos una malaltia, i lamentem l'extinció d'una espècie com si fos una mutilació» (LS 89).

També ens adverteix que **la defensa de la natura serà autèntica quan inclogui tots i cadascun dels éssers humans**, especialment els qui viuen en situacions d'injustícia o de misèria. Defensar qualsevol ésser vivent comporta defensar la dignitat de tot ésser humà, sobretot dels qui es consideren exclosos de la societat. No té sentit mostrar més interès i esforç a defensar altres éssers vivents que a defensar els humans (cf. LS 90).

Tampoc no té sentit trepitjar la dignitat d'un ésser humà per defensar la dels animals. La preocupació per la natura i pels éssers vivents no és autèntica si no inclou la preocupació pels éssers humans. **L'ésser humà viu en relació amb ell mateix, amb els altres, amb Déu i amb la Terra**. Cal mantenir un equilibri en aquestes quatre relacions; quan una falla, l'harmonia es perd i quelcom es trenca. Per això, **la veritable ecologia té conseqüències socials** (cf. LS 91).

Tot està connectat. Quan algú mostra crueltat amb un ésser vivent, és molt a prop d'utilitzar alguna forma de crueltat en la seva relació amb els éssers humans. No es irrellevant que Francesc insisteixi tant a remarcar que **l'ecologia ha de ser concebuda de manera integral** (cf. LS 92). Per aquest motiu ha dedicat tot un capítol de la Carta *Laudato Si'* a aquesta qüestió: el capítol quart.

18 LA TERRA és un do que ha de beneficiar TOTHOM

Els béns del planeta Terra han d'estar al servei de tota la humanitat, sense exclusions ni privilegis. Francesc és taxatiu: *«Avui creients i no creients estem d'acord que la Terra és una herència comuna, els fruits de la qual han de beneficiar tothom. Per als creients, això esdevé una qüestió de fidelitat al Creador, perquè Déu creà el món per a tots. Per tant, cal que tot plantejament ecològic incorpori una perspectiva social que tingui en compte els drets fonamentals dels més postergats»* (LS 93).

De manera molt clara ha explicat que, si bé l'Església sempre ha defensat **el dret a la propietat privada**, també ha afirmat que l'exercici d'aquest dret ha d'estar subordinat a la destinació universal dels béns creats. És a dir, si el meu germà passa gana, jo no puc fer prevaldre el meu dret a la propietat privada per romandre indiferent davant d'aquest fet evitant així de prestar-li l'ajut que necessita.

La Terra és de tots, i els recursos naturals han d'alimentar tothom. El contrari és una injustícia que no pot compaginar-se amb la fe en un Déu creador que ha posat la Terra a les nostres mans perquè sigui útil a tothom.

Francesc ha estat contundent en afirmar que **la propietat privada no és objecte d'un dret absolut**, sinó que està subordinada a la destinació universal de tots els béns creats, perquè **cal que la Terra i els seus fruits beneficiïn tota la humanitat**. *«El principi de la subordinació de la propietat privada a la destinació universal dels béns i, per tant, al dret universal al seu ús constitueix la 'regla d'or' del comportament social i el "primer principi de tot l'ordenament ètic i social", va escriure Joan Pau II»* (LS 93).

I ha insistit en aquest principi fonamental, que no podem oblidar: **«El medi ambient és un bé col·lectiu, patrimoni de tota la humanitat i responsabilitat de tothom. Si ens apropiem d'alguna cosa és només per administrar-la en bé de tots. Si no ho fem així, carreguem sobre la nostra consciència el pes de negar l'existència dels altres»** (LS 95).

Per tot això, Francesc ha tingut la gosadia d'afirmar que **aquesta manera de concebre la propietat privada posa en qüestió els hàbits injustos d'una part de la societat**. No ens ha de sorprendre que alguns l'hagin acusat de 'comunista' (cf. LS 93-95).

«Què significa el manament 'No mataràs' quan un vint per cent de la població mundial consumeix recursos en tal mesura que roba a les nacions més pobres, i també a les generacions futures, el que necessiten per sobreviure?» (LS 95).

- Creus que els principis exposats pel papa Francesc sobre el dret a la propietat privada són acceptats per la societat? Si no, per què no?
- Les lleis vigents en el nostre país, tenen en compte aquests principis? Què pots fer perquè siguin més coneguts?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS